Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
GERARDA HOGANA,
predstavljeni 14. januarja 2020 [1]

Zadeva C-19/19

État belge
proti
Pantochim SA, v likvidaciji

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Belgija))

„Predhodno odločanje – Direktiva 76/308/EGS – Vzajemna pomoč pri izterjavi terjatev –Direktiva 2008/55/ES – Člena 6 in 10 – Direktiva 2010/24/EU – Člen 13(1) – Pobot davčne terjatve, ki se izterjuje v imenu države članice prosilke, z davčnim dolgom zaprošene države članice – Status terjatve, ki je predmet izterjave – Razlaga pojma ‚ugodnost‘“

I. Uvod

1. Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(2) in člena 10 Direktive Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev, ki izhajajo iz poslovanja, ki je del sistema financiranja Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS), ter iz prelevmanov in carin,[2] ter členov 6, drugi odstavek, in 10 Direktive Sveta 2008/55/ES z dne 26. maja 2008 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane, carine, davke in druge ukrepe.[3]

2. Predlog je bil vložen v okviru spora med État belge (Belgijska država) in družbo Pantochim SA, v likvidaciji. Postavljena vprašanja se v bistvu nanašajo na to, ali se lahko davčna terjatev, ki jo ima družba Pantochim do État belge, pobota s terjatvijo v zvezi z davkom na dodano vrednost (DDV), ki jo ima nemška država do iste družbe. Nemška država je na podlagi Direktive 76/308, kot je bila prenesena v belgijsko pravo, État belge zaprosila za pomoč pri izterjavi zadevne terjatve.

3. Preden se lotim dejanskega stanja v obravnavani zadevi, je najprej treba opredeliti upoštevne pravne elemente.

1 Jezik izvirnika: angleščina.

2 UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 1, str. 44.

3 UL 2008, L 150, str. 28.

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Direktiva 76/308

4. Člen 6 Direktive 76/308 v izvirni različici določa:

„1. Zaprošeni organ na prošnjo organa prosilca v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo za podobne terjatve v državi članici, v katerih ima zaprošeni organ sedež, izterja zneske terjatev, na katere se nanaša izvršilni naslov.

2. Iz tega razloga se vsaka terjatev, za katero je bilo vložena prošnja za izterjavo, obravnava kot terjatev države članice, v kateri ima zaprošeni organ sedež […]“

5. Člen 10 Direktive 76/308 v izvirni različici določa:

„Terjatev, ki so predmet izterjave, se ne sme bolj ugodno obravnavati v državi članici, v kateri ima zaprošeni organ sedež.“

2. Direktiva 2008/55

6. V uvodni izjavi 1 Direktive 2008/55 je navedeno:

„Direktiva Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane, carine, davke in druge ukrepe je bila večkrat bistveno spremenjena. Zaradi jasnosti in racionalnosti bi bilo treba navedeno direktivo kodificirati.“

7. Člen 6 Direktive 2008/55 določa:

„Zaprošeni organ na zaprosilo organa prosilca v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo za izterjavo podobnih terjatev, ki izvirajo iz države članice, v katerih ima zaprošeni organ sedež, izterja terjatve, na katere se nanaša izvršilni naslov.

V ta namen se vsaka terjatev, za katero je bilo vloženo zaprosilo za izterjavo, obravnava kot terjatev države članice, v kateri ima zaprošeni organ sedež […]“

8. Člen 10 Direktive 2008/55 določa:

„Ne glede na drugi odstavek člena 6 ni nujno, da za terjatve, ki so predmet izterjave, veljajo ugodnosti, ki veljajo za podobne terjatve iz države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ.“

3. Direktiva 2010/24/EU

9. Direktiva 2008/55 je bila z učinkom od 1. januarja 2012 razveljavljena s členom 29 Direktive Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi. [4]

4 UL 2010, L 84, str. 1.

10. Člen 10(1) Direktive 2010/24 določa:

„Na zaprosilo organa prosilca zaprošeni organ izterja terjatve, na katere se nanaša izvršilni naslov v državi članici prosilki.“

11. Člen 13(1) Direktive 2010/24 določa:

„Za namene izterjave v zaprošeni državi članici se vsaka terjatev, za katero je bilo predloženo zaprosilo za izterjavo, obravnava kot terjatev zaprošene države članice, razen če ta direktiva določa drugače. Zaprošeni organ uporabi pooblastila in postopke, ki so določeni v skladu z veljavnimi zakoni in drugimi predpisi zaprošene države članice za terjatve v zvezi z istimi – ali v odsotnosti istih – v zvezi s podobnimi davki ali carinami, razen če ta direktiva določa drugače.

[…]

Zaprošena država članica drugim državam članicam ni dolžna odobriti preferenc pri terjatvah, ki veljajo za podobne terjatve, ki izvirajo iz te države članice, razen če je med državama članicama to drugače dogovorjeno oziroma določeno z zakonom zaprošene države članice. Država članica, ki drugi državi članici odobri preference pri terjatvah, ne sme zavrniti odobritve enakih preferenc pri enakih ali podobnih terjatvah drugih držav članic in pod enakimi pogoji.

[…]“

12. Člen 13(5) Direktive 2010/24 določa:

„Zaprošeni organ brez poseganja v člen 20(1) organu prosilcu nakaže izterjane zneske in obresti iz odstavkov 3 in 4 tega člena.“

B. Belgijsko pravo

13. Člen 12 loi du 20 juillet 1979 concernant l’assistance mutuelle en matière de recouvrement des créances relatives à certaines cotisations, droits, taxes et autres mesures (zakon z dne 20. julija 1979 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane, carine, davke in druge ukrepe) (*Moniteur belge* z dne 30. avgusta 1979, str. 9457, v nadaljevanju: zakon z dne 20. julija 1979) določa:

„Zaprošeni belgijski organ na zaprosilo tujega organa prosilca izterja terjatve, kot da gre za terjatve, ki so nastale v Kraljevini [Belgiji].“

14. Člen 15 tega zakona določa:

„Za terjatve, ki so predmet izterjave, ne veljajo nobene ugodnosti.“

15. Člen 334 loi-programme du 27 décembre 2004 (*Moniteur belge* z dne 31. decembra 2004, str. 87006, v nadaljevanju: programski zakon z dne 27. decembra 2004) v različici, ki se je uporabljala do 7. januarja 2009, določa:

„Vsak znesek, ki ga je treba na podlagi zakonskih določb v zvezi z davkom od dohodka, povezanimi dajatvami, davkom na dodano vrednost […] vrniti ali plačati davčnemu zavezancu, […] lahko pristojni uradnik nameni za plačilo davka od dohodka, povezanih dajatev, davka na dodano vrednost, […] če ti niso ali niso več sporni.

Prejšnji odstavek se uporablja tudi v primeru zasega, odstopa, prenosa, obstoja več terjatev ali postopka zaradi insolventnosti.“

16. Prvi odstavek člena 334 programskega zakona z dne 27. decembra 2004, kakor je bil spremenjen s členom 194 loi-programme du 22 décembre 2008 (*Moniteur belge* z dne 29. decembra 2008, str. 68649, v nadaljevanju: programski zakon z dne 22. decembra 2008) in pred njegovo spremembo z loi du 25 décembre 2016 (v nadaljevanju: zakon z dne 25. decembra 2016), v različici, ki se uporablja za dejansko stanje z dne 8. januarja 2009, določa:

„Vsak znesek, ki ga je treba vrniti ali plačati osebi […] v okviru izvajanja davčnih zakonov, ki spadajo v okvir pristojnosti Service public fédéral Finances [(zvezna javna služba za finance)] ali v zvezi s katerimi zagotavlja pobiranje in izterjavo ta zvezna javna služba, lahko pristojni uradnik brez formalnosti in po lastni izbiri nameni za plačilo zneskov, ki jih ta oseba dolguje na podlagi zadevnih davčnih zakonov, ali za poravnavo davčnih ali nedavčnih terjatev, katerih pobiranje in izterjavo zagotavlja [zvezna javna služba za finance] […] Taka uporaba je omejena na nesporni znesek terjatev do te osebe.

Prejšnji odstavek se uporablja tudi v primeru zasega, odstopa, prenosa, obstoja več terjatev ali postopka zaradi insolventnosti.“

III. Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

17. Pantochim je delniška družba, zoper katero je bil 26. junija 2001 s sodbo Tribunal de commerce de Charleroi (sodišče za gospodarske zadeve v Charleroiju, Belgija) uveden likvidacijski postopek. V tem likvidacijskem postopku je družba Pantochim v celoti plačala prednostni dolg do État belge iz naslova DDV.

18. État belge je v tem likvidacijskem postopku prijavila tudi terjatev nemške države iz naslova DDV v višini 634.275,50 EUR, povečano za obresti. Ta terjatev iz naslova DDV (v nadaljevanju: terjatev nemške države iz naslova DDV) je bila vpisana med obveznosti kot nezavarovana terjatev. Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe izhaja, da je nemška država zaprosila za pomoč na podlagi Direktive 76/308, kot je bila prenesena v belgijsko pravo, da bi izterjala zadevni dolg iz naslova DDV.

19. Vprašanje, na katero je treba odgovoriti, se postavlja, ker ima družba Pantochim veliko davčno terjatev do État belge. Ko je État belge navedla, da namerava na podlagi člena 334 programskega zakona z dne 27. decembra 2004 svoj davčni dolg do družbe Pantochim pobotati s terjatvijo nemške države iz naslova DDV, so se likvidacijski upravitelji družbe Pantochim odzvali z vložitvijo tožbe proti État belge. Tribunal de première instance du Hainaut (division de Mons) (prvostopenjsko sodišče v Hainautu, oddelek v Monsu, Belgija) je odločilo, da État belge ni dovoljeno pobotati zadevnih terjatev in dolgov. V pritožbenem postopku je Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu, Belgija) s sodbo z dne 27. junija 2016 potrdilo to odločitev in État belge naložilo plačilo zneska v višini 502.991,47 EUR, povečanega za obresti, družbi Pantochim.

20. État belge je nato vložila kasacijsko pritožbo pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Belgija). Menila je, da je Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu) kršilo med drugim člen 6(2) Direktive 76/308, ker ji je preprečilo, da bi izterjala terjatev nemške države, kot da gre za njeno lastno terjatev. État belge se poleg tega ne strinja, da je pobot dolgov v skladu s členom 334 programskega zakona z dne 27. decembra 2004 „ugodnost“ v skladu s členom 10 Direktive 76/308.

21. Navedeno sodišče je izpostavilo več ugotovitev Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu), ki jih État belge izpodbija.

22. Prvič, Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu) je menilo, da „člen 334 [programskega zakona] ne izključuje izrecno določb civilnega zakonika o pobotu“, v katerih se zahteva „obstoj medsebojnih dolgov […], ki morata obstajati med istimi osebami z enakim statusom“. Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu) je ugotovilo, da „tudi če je terjatev nemške države mogoče izterjati kot

lastno terjatev État belge, ta ostaja terjatev nemške države“, tako da „zakonski pobot ni mogoč, ker ne obstajajo medsebojni dolgovi med istima osebama, saj želi État belge svoj dolg do [družbe Pantochim] pobotati z dolgom [družbe Pantochim] do nemške države“. To sodišče je poleg tega navedlo, da „tudi če bi bilo treba davčni pobot obravnavati kot pobot *sui generis*“, člen 334 programskega zakona „pravice do pobota ne razširja na terjatve, ki niso terjatve État belge“.

23. Drugič, Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu) je menilo, da določbe direktiv ne spreminjajo navedenega, čeprav „res določajo, da se terjatve, pri katerih se zaprosi za pomoč, izterjajo kot terjatev zaprošene države in na enak način“, vendar ostaja dejstvo, da za „terjatve, ki so predmet izterjave, veljajo enake ugodnosti kot za podobne terjatve iz države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, le če je to določeno v zakonodaji te države ali konvenciji, sklenjeni med zaprošeno državo in državo prosilko“. Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu) je dodalo, da je treba „izraz ‚ugodnost', ker v Direktivi ni opredeljen, razumeti v običajnem pomenu koristi ali posebne pravice“.

24. V teh okoliščinah je Cour de cassation (kasacijsko sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba določbo, v skladu s katero se terjatev, za katero je bilo vloženo zaprosilo za izterjavo, ‚obravnava kot terjatev države članice, v kateri ima zaprošeni organ sedež', kot je določeno v členu 6[, drugi odstavek,] [Direktive 2008/55], ki nadomešča člen 6(2) [Direktive 76/308], razumeti tako, da je terjatev države prosilke izenačena s terjatvijo zaprošene države, tako da terjatev države prosilke pridobi status terjatve zaprošene države?

2. Ali je treba izraz ‚ugodnost' iz člena 10 Direktive [2008/55] in, pred kodifikacijo, iz člena 10 Direktive [76/308] razumeti kot preferencialno pravico, povezano s terjatvijo, ki ji daje prednostno pravico pred drugimi terjatvami v primeru obstoja več istovrstnih terjatev, ali kot vsak mehanizem, katerega posledica v primeru obstoja več istovrstnih terjatev je prednostno poplačilo terjatve?

3. Ali je treba možnost, ki jo ima davčna uprava, da pod pogoji iz člena 334 programskega zakona z dne 27. decembra 2004 izvede pobot v primeru obstoja več istovrstnih terjatev, razumeti kot ugodnost v smislu člena 10 navedenih direktiv?“

IV. Postopek pred Sodiščem

25. Pisna stališča so predložile družba Pantochim, belgijska in španska vlada ter Evropska komisija. Sodišče je odločilo, da bo odločilo brez obravnave.

V. Analiza

A. Uvodna pojasnila

26. Cour de cassation (kasacijsko sodišče) v svojih vprašanjih za predhodno odločanje Sodišču navaja nekatere določbe Direktive 76/308 in Direktive 2008/55. Na Direktivo 2010/24 se ne sklicuje. Menim, da je treba pred preučitvijo vprašanj za predhodno odločanje ugotoviti, katera direktiva se uporablja *ratione temporis*. To je pomembno, ker so v besedilu člena 6(2) Direktive 76/308, drugega odstavka člena 6 Direktive 2008/55 ter člena 10(1) in člena 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24 nekatere razlike, čeprav so ti členi po področju uporabe seveda enakovredni. Nasprotno tega ni mogoče trditi za

člen 10 Direktive 76/308,[5] člen 10 Direktive 2008/55 in člen 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24.[6]

27. Sodišče je v točki 20 sodbe z dne 1. julija 2004, Tsapalos in Diamantakis (C-361/02 in C-362/02, EU:C:2004:401), razsodilo, da je treba določbe Direktive 76/308, ker ta ureja zgolj priznanje in izvršitev nekaterih kategorij terjatev, nastalih v drugi državi članici, ne da bi določala pravila glede njihovega nastanka ali obsega, obravnavati kot zgolj postopkovna pravila. Menim, da ta trditev Sodišča velja tudi za Direktivo 2008/55 in Direktivo 2010/24.

28. V skladu z ustaljeno sodno prakso se postopkovna pravila na splošno uporabljajo za vse spore, ki potekajo, ko ta pravila začnejo veljati, v nasprotju z materialnopravnimi pravili, ki se običajno razlagajo tako, da ne veljajo za položaje, ki so nastali pred začetkom njihove veljavnosti.[7]

29. Člen 29 Direktive 2010/24 določa, da se Direktiva 2008/55 razveljavi z učinkom od 1. januarja 2012 in da se sklicevanja na razveljavljeno Direktivo 2008/55 štejejo za sklicevanja na Direktivo 2010/24.[8] Direktiva 2010/24 ne določa nobenih prehodnih ureditev.

30. Tako menim, da se za postopek, ki poteka pred predložitvenim sodiščem, uporablja Direktiva 2010/24, ne pa Direktiva 76/308 ali Direktiva 2008/55.

B. Prvo vprašanje

31. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba prvi pododstavek člena 13(1) Direktive 2010/24, ki določa, da „se vsaka terjatev, za katero je bilo predloženo zaprosilo za izterjavo, obravnava kot terjatev zaprošene države članice“, razlagati tako, da terjatev države članice prosilke (v tem postopku Nemčije) pridobi status terjatve zaprošene države članice (v tem postopku Belgije).

32. V skladu z ustaljeno sodno prakso Direktiva 76/308 določa splošna pravila o vzajemni pomoči za zagotavljanje izterjave terjatev v zvezi z nekaterimi prelevmani, dajatvami in davki.[9] To velja tudi za Direktivo 2010/24.[10] Cilj Direktive 2010/24 je namreč razširiti področje uporabe Direktive 76/308, kakor je bila kodificirana z Direktivo 2008/55, na terjatve, ki prej niso bile zajete z zadnjenavedenima

5 V izvirni različici.

6 Sodišče je v točki 72 sodbe z dne 29. aprila 2004, Komisija/Svet (C-338/01, EU:C:2004:253), že ugotovilo, da v zvezi s „člen[om] 10 Direktive 76/308, ki je določal, da se terjatve, ki so predmet izterjave, ne smejo obravnavati ugodneje v državi članici, v kateri ima zaprošeni organ sedež, spremenjena različica tega člena iz [Direktive Sveta 2001/44/ES z dne 15. junija 2001 o spremembah Direktive 76/308 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 12, str. 27)] določa, da ni nujno, da za te terjatve veljajo ugodnosti, ki veljajo za podobne terjatve iz države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ. Takšna *sprememba pomeni bistveno spremembo v obravnavi terjatev, zajetih z Direktivo 76/308*, saj ustreza nasprotnemu načelu, kot se je uporabljalo prej, da za take terjatve v državi članici, na katero je bila prošnja naslovljena, ne smejo veljati ugodnosti.“ Moj poudarek.

7 Sodba z dne 1. julija 2004, Tsapalos in Diamantakis (C-361/02 in C-362/02, EU:C:2004:401, točka 19). Komisija v točki 42 svojih stališč navaja, da v predlogu za sprejetje predhodne odločbe ni naveden datum predložitve zaprosila nemške države za izterjavo, zato ni mogoče ugotoviti, katera od treh direktiv se uporablja v postopku v glavni stvari. Družba Pantochim ter belgijska in španska vlada se sklicujejo tako na Direktivo 76/308 kot na Direktivo 2008/55.

8 Direktiva 76/308 je bila razveljavljena s členom 25 Direktive 2008/55 z učinkom od 30. junija 2008. Glej člen 26 Direktive 2008/55.

9 Sodba z dne 18. oktobra 2012, X (C-498/10, EU:C:2012:635, točka 44 in navedena sodna praksa).

10 V skladu s prvo uvodno izjavo Direktive 2010/24 „[v]zajemna pomoč med državami članicami pri izterjavi medsebojnih terjatev in terjatev Unije v zvezi z nekaterimi davki in drugimi ukrepi prispeva k pravilnemu delovanju notranjega trga. Zagotavlja fiskalno nevtralnost, državam članicam pa je omogočila, da odstranijo diskriminatorne zaščitne ukrepe v čezmejnih transakcijah, sprejete za preprečevanje goljufij in proračunskih izgub.“ Glej tudi sodbo z dne 26. aprila 2018, Donnellan (C-34/17, EU:C:2018:282, točka 42).

direktivama, da bi se izboljšala zaščita finančnih interesov držav članic in nevtralnosti notranjega trga ter povečala učinkovitost vzajemne pomoči. Če povzamem, ob upoštevanju naraščajočega števila zaprosil za pomoč je cilj Direktive 2010/24 na splošno olajšati uporabo take medsebojne pomoči in jo spodbujati.[11]

33. Člen 1 Direktive 2010/24 določa, da ta direktiva določa pravila, ki jih morajo države članice spoštovati v zvezi z *zagotavljanjem* – v državi članici – *pomoči* pri izterjavi terjatev iz člena 2, nastalih v drugi državi članici. Člen 2(1)(a) Direktive 2010/24 določa, da se zaprosilo za pomoč lahko med drugim predloži v zvezi z izterjavo *vseh davkov in carin*, ki jih obračuna država članica ali se obračunajo v njenem imenu ali ki se obračunajo v imenu Unije.[12] V skladu s členom 10(1) Direktive 2010/24 zaprošeni organ v državi članici na zaprosilo organa prosilca iz druge države članice izterja terjatve, na katere se nanaša izvršilni naslov v državi članici prosilki.

34. Sodišče je v točki 48 sodbe z dne 26. aprila 2018, Donnellan (C-34/17, EU:C:2018:282), pojasnilo, da se v skladu s členom 13(1) Direktive 2010/24 terjatev, za katero je bilo predloženo zaprosilo za izterjavo, obravnava kot terjatev zaprošene države članice, „ta pa mora tako izvajati pristojnost in postopke, ki so določeni z zakoni ali drugimi predpisi, ki veljajo za terjatve v zvezi z enakimi ali podobnimi davki ali dajatvami v njenem pravnem redu“.[13]

35. Vseeno je treba poudariti omejitve teh opomb v sodbi z dne 26. aprila 2018, Donnellan (C-34/17, EU:C:2018:282). Iz besedila te sodbe je razvidno, da se je Sodišče tu sklicevalo na *postopkovne obveznosti* zaprošene države. Zato menim, da člen 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24 sicer zahteva, da je treba terjatve države članice prosilke s *postopkovnega vidika* šteti za enakovredne[14] terjatvam zaprošene države, vendar obstajajo omejitve področja uporabe te fikcije. Natančneje, ta terjatev z *materialnopravnega vidika* ne pridobi statusa terjatve, ki bi jo prijavila zaprošena država članica.

36. To jasno izhaja iz besedila in sobesedila člena 13(1). Tako na primer člen 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 določa, da „[z]aprošena država članica drugim državam članicam *ni dolžna* odobriti preferenc pri terjatvah, ki veljajo za podobne terjatve, ki izvirajo iz te države članice, *razen* če je med državama članicama to drugače dogovorjeno oziroma določeno z zakonom zaprošene države članice“.[15] To samo po sebi zadostuje kot dokaz, da se terjatve zaprošene države članice obravnavajo povsem drugače in ločeno od terjatev države članice prosilke. Na neki način kaže tudi na omejitve fikcije iz člena 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24, kajti če bi bilo treba terjatev države članice prosilke dejansko obravnavati kot vsebinsko enako terjatvi zaprošene države, bi bil tretji pododstavek istega člena te direktive povsem odveč in nepotreben.

11 Glej v tem smislu sodbo z dne 14. marca 2019, Metirato (C-695/17, EU:C:2019:209, točka 29). Glej tudi uvodno izjavo 4 Direktive 2010/24, ki določa, da je treba „[z]a večjo zaščito finančnih interesov držav članic in nevtralnosti notranjega trga […] razširiti področje uporabe vzajemne pomoči pri izterjavi na terjatve v zvezi z davki in carinami, ki še niso zajeti v okviru vzajemne pomoči pri izterjavi, medtem ko mora za obravnavanje povečanega števila zaprosil za pomoč in zagotavljanje boljših rezultatov ta pomoč hkrati postati učinkovitejša in uspešnejša, treba pa je olajšati tudi njeno izvajanje v praksi. Za izpolnitev teh ciljev pa so potrebne pomembne prilagoditve, kajti zgolj sprememba veljavne Direktive 2008/55/ES ne bi bila zadostna. Navedeno direktivo bi bilo torej treba razveljaviti in nadomestiti z novim pravnim instrumentom, temelječim na dosežkih Direktive 2008/55/ES, ki pa po potrebi določa jasnejša in natančnejša pravila.“

12 Poudariti je treba, da je Direktiva Sveta 79/1071/EGS z dne 6. decembra 1979 o spremembah Direktive 76/308 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 1, str. 299) razširila področje uporabe Direktive 76/308 tako, da je nanj vključila terjatve v zvezi z DDV.

13 Glej v zvezi z Direktivo 76/308 po analogiji tudi sodbo z dne 14. januarja 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11, točka 43).

14 Možnosti, da zaprošena država članica zavrne zagotavljanje pomoči državi članici prosilki, so zelo omejene. Glej sodbo z dne 26. aprila 2018, Donnellan (C-34/17, EU:C:2018:282, točke od 49 do 51).

15 Moj poudarek.

37. Zato menim, da je učinek Direktive 2010/24 ta, da zaprošena država članica deluje kot nekakšna zastopnica v imenu države članice prosilke za izvršitev njene terjatve.[16] Vendar ob neobstoju posebnega odstopa terjatve zaprošeni državi članici – in v obravnavanem primeru nič ne kaže, da je do njega prišlo – terjatev ostane terjatev države članice prosilke.[17]

38. Opozoriti je namreč treba, da je v skladu s členom 1 Direktive 2010/24 vloga zaprošene države članice, da *pomaga* državi članici prosilki pri izterjavi *njene* terjatve. Strinjam se torej s stališčem španske vlade,[18] da terjatve države članice prosilke ni mogoče enačiti s terjatvijo zaprošene države članice in da terjatev države članice prosilke ne dobi statusa terjatve zaprošene države članice.[19]

39. V zvezi s tem je Sodišče v točki 40 sodbe z dne 14. marca 2019, Metirato (C-695/17, EU:C:2019:209), nedavno navedlo, „ker z Direktivo 2010/24 niso določeni pogoji za zavarovanje plačila zneskov, ki jih izterja zaprošena država članica, preden preidejo na državo članico prosilko, spadajo ti v pristojnost držav članic, *če se upošteva obveznost prenosa izterjanih zneskov in obresti*“.[20]

40. Glede na navedeno menim, da je treba člen 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24, ki določa, da „se vsaka terjatev, za katero je bilo predloženo zaprosilo za izterjavo, obravnava kot terjatev zaprošene države članice“, razlagati preprosto tako, da mora zadnjenavedena država članica izvajati pristojnosti in postopke, ki so določeni z zakoni ali drugimi predpisi, ki veljajo za terjatve v zvezi z enakimi ali podobnimi davki ali dajatvami v njenem pravnem redu. Iz besedila člena 13(1), prvi in tretji pododstavek, Direktive 2010/24 je razvidno, da terjatev države članice prosilke z materialnopravnega vidika vseeno ne pridobi statusa terjatve zaprošene države članice.

C. Drugo vprašanje

41. Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu Sodišče prosi, naj odloči, ali je treba pojem „ugodnost“ v členu 10 Direktive 76/308 in členu 10 Direktive 2008/55 razlagati v smislu, da napotuje na preferencialno pravico, povezano s terjatvijo, ki ji daje prednostno pravico pred drugimi terjatvami v primeru obstoja več terjatev, ali kot vsak mehanizem, katerega posledica v primeru obstoja več terjatev je prednostno poplačilo terjatve.

42. Kot sem navedel v točki 30 teh sklepnih predlogov, menim, da se za postopek, ki trenutno poteka pred predložitvenim sodiščem, uporablja Direktiva 2010/24, in ne Direktiva 76/308 ali Direktiva 2008/55. Predložitveno sodišče torej želi razlago člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24. V zvezi s tem se sprašuje, ali je treba izraz „ugodnost“ razumeti kot preferencialno pravico, povezano

16 Zaprošena država članica mora načeloma plačilo svojih stroškov v zvezi z zaprosilom za izterjavo zahtevati od zadevnega dolžnika in ne od države članice prosilke. V skladu s členom 20(1) Direktive 2010/24 si „[z]aprošeni organ […] v skladu z zakoni in drugimi predpisi zaprošene države članice […] prizadeva od zadevne osebe izterjati in zadržati znesek stroškov, ki jih je imel v povezavi z izterjavo.“

17 Sodišče je v sodbi z dne 14. marca 2019, Metirato (C-695/17, EU:C:2019:209, točki 33 in 34), navedlo, da člen 14 Direktive 2010/24 določa razdelitev pristojnosti med sodišči države članice prosilke in sodišči zaprošene države članice. Tako je treba spore glede terjatve predložiti sodiščem države članice prosilke, medtem ko je treba spore v zvezi s postopki izvršbe v zaprošeni državi članici predložiti sodiščem zadnjenavedene države članice. Po navedbah Sodišča je ta razdelitev pristojnosti posledica dejstva, da sta terjatev in izvršilni naslov za njeno izterjavo oblikovana na podlagi pravnih pravil, ki veljajo v državi članici prosilki, medtem ko so postopki izvršbe v zaprošeni državi članici določeni v skladu s pravnimi določbami, ki se uporabljajo v njej. Ta razdelitev pristojnosti po mojem mnenju kaže na to, da Direktiva 2010/24 vsebuje postopkovna pravila in ne materialnopravnih pravil, ki urejajo med drugim status ali pravni naslov zahtevka.

18 Glej točko 27 njenih stališč.

19 Družba Pantochim meni, da zaprošena država članica deluje v imenu države članice prosilke. Glej str. 8 njenih stališč. Belgijska vlada v točkah 18 in 21 svojih stališč navaja, da terjatev države članice prosilke pridobi status terjatve zaprošene države članice in da se terjatev države članice prosilke obravnava popolnoma enako kot terjatev zaprošene države članice.

20 Moj poudarek. Glej člen 13(5) Direktive 2010/24. Naj opozorim, da je Sodišče v sodbi z dne 14. marca 2019, Metirato (C-695/17, EU:C:2019:209), v pretežni meri sicer sledilo sklepnim predlogom generalnega pravobranilca M. Bobka v zadevi Metirato (EU:C:2018:944), vendar ni uporabilo besedne zveze „popolna vključitev [izenačitev] terjatev“ iz sklepnih predlogov generalnega pravobranilca, s katero je napotil na načelo iz člena 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24, ki zahteva, da se terjatve, na katere se nanaša zaprosilo za izterjavo, obravnavajo, kot da so terjatve zaprošene države članice.

s terjatvijo, ki ji daje prednostno pravico pred drugimi terjatvami v primeru obstoja več terjatev, ali kot vsak mehanizem, katerega posledica v primeru obstoja več terjatev je prednostno poplačilo terjatve. Menim, da predložitveno sodišče kljub formalnemu besedilu tega vprašanja ni navedlo, kako se v belgijskem pravnem sistemu ti dve možnosti v praksi razlikujeta.

43. Zato bom to vprašanje preučil nekoliko abstraktno in se osredotočil na izraze, ki se uporabljajo v direktivi.

44. Opozoriti je treba, da v angleški različici člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 ni uporabljen izraz „privilege“ (ugodnost).[21] Namesto tega je v njej določeno, da zaprošena država članica drugim državam članicam ni dolžna odobriti preferenc („preferences“)[22] pri terjatvah, ki veljajo za podobne terjatve, ki izvirajo iz te države članice, razen če med državama članicama to ni drugače dogovorjeno oziroma določeno z zakonom zaprošene države članice.[23]

45. V skladu z ustaljeno sodno prakso iz zahtev po enotni uporabi prava Unije in načela enakosti izhaja, da je treba izraze iz določbe prava Unije, ki za določitev svojega pomena in obsega ne napotuje izrecno na pravo držav članic, običajno v vsej Uniji razlagati avtonomno in enotno, pri čemer je treba upoštevati sobesedilo, v katero je določba umeščena, in cilje, ki se uresničujejo z zadevno ureditvijo.[24] Dalje, ker izraz „preference“ (in/ali „privilèges“ v francoski jezikovni različici[25]) v Direktivi 2010/24 ni opredeljen, je treba pomen in obseg tega izraza določiti ob upoštevanju splošnega okvira,[26] v katerem se uporablja, in njegovega običajnega pomena v vsakdanjem jeziku.[27]

46. Izraz „preference“, uporabljen le v uvodni izjavi 14 in členu 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24, v tej direktivi ni opredeljen, za opredelitev tega izraza pa v njej tudi ni nobenega sklica na pravo držav članic. V uvodni izjavi 14 Direktive 2010/24 je v bistvu navedeno, da to, da zaprošena država članica uporabi pooblastila, ki jih ima v skladu s svojimi nacionalnimi zakoni in ki veljajo za terjatve v zvezi z istimi ali podobnimi davki ali carinami, „na splošno ne bi smel[o] veljati v zvezi s preferencami, ki veljajo za terjatve, ki izhajajo iz zaprošene države članice. Omogočiti pa bi bilo treba razširitev preferenc na terjatve drugih držav članic, ki temeljijo na sporazumu [na podlagi sporazuma] med zadevnimi državami članicami.“[28]

21 V francoski različici člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 sta uporabljena izraza „préférences“ in „privilèges“. V španski, češki, danski, nemški, estonski, italijanski, latvijski, litovski, madžarski, malteški, nizozemski, poljski, portugalski, romunski slovaški, slovenski in švedski jezikovni različici člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 se povsod uporablja enak ali skoraj enak izraz. Ta izraz ustreza izrazom „preference“, „ugodnosti“, „prednost(-na pravica)“ ali „posebne pravice“.

22 Menim, da je izraz „preference“ iz člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 pravzaprav sopomenka izraza „bolj ugodno obravnava[nje]“ iz člena 10 Direktive 76/308 in izraza „ugodnosti“ iz člena 10 Direktive 2008/55. Vendar je treba poudariti, da se členi po obsegu precej razlikujejo in da se je njihova vsebina sčasoma spreminjala. Glej člen 1(9) predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 76/308/EGS o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev, ki izhajajo iz poslovanja, ki so del sistema financiranja Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS), ter iz prelevmanov in carin, glede davka na dodano vrednost in določenih trošarin (98/C 269/06), COM(1998) 364 final, v katerem je uporabljen izraz „preference“, ne „ugodnosti“. V nazadnje sprejetem besedilu, to je Direktivi 2001/44, je uporabljen izraz „ugodneje“.

23 Družba Pantochim (str. 10 njenih stališč), španska vlada (točka 31 njenih stališč) in Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu) menijo, da izraz „ugodnost“ napotuje na korist ali posebno pravico. Belgijska vlada trdi, da je treba izraz „ugodnost“ razumeti kot preferencialno pravico, povezano s terjatvijo, ki daje prednostno pravico pred drugimi terjatvami v primeru obstoja več terjatev (točka 40 njenih stališč). Komisija meni, da ga je treba razumeti kot pravice do prednostnega plačila, povezane s terjatvijo (točka 32 njenih stališč).

24 Sodba z dne 16. novembra 2017, Kozuba Premium Selection (C-308/16, EU:C:2017:869, točka 38 in navedena sodna praksa).

25 Znova poudarjam, da so ti izrazi po mojem mnenju sopomenke.

26 V predlogu Komisije, na podlagi katerega je bila sprejeta Direktiva 2010/24, niso bile uporabljane „preference“, ampak „ugodnosti“. Glej uvodno izjavo 13 in člen 22(2) predloga direktive Sveta o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi (COM/2009/0028 final) (v nadaljevanju: predlog Direktive 2010/24). Ta določba predloga dejansko določa, da zaprošeni organ pri izvrševanju zaprosila za pomoč v zvezi s terjatvijo, ki spada na področje uporabe te direktive, ne uporabi le pooblastila, temveč tudi ugodnosti, ki veljajo za terjatve, ki izhajajo iz zaprošene države članice. Iz zgodovine sprejetja Direktive 2010/24 pa ni razvidno, zakaj je bil izraz „ugodnost“ v različnih jezikovnih različicah spremenjen v „preferenco“ in kakšen je bil, če je sploh obstajal, cilj navedene spremembe.

27 Sodba z dne 4. maja 2006, Massachusetts Institute of Technology (C-431/04, EU:C:2006:291, točka 17 in navedena sodna praksa).

28 Glej za primerjavo člen 22(2) predloga Direktive 2010/24.

47. Člen 13 Direktive 2010/24 je naslovljen „Izvrševanje zaprosila za izterjavo“. Člen 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24 v bistvu določa, da mora zaprošeni organ za izterjavo terjatev, za katere velja zaprosilo za izterjavo, uporabiti *pooblastila in postopke*, ki so določeni v skladu z veljavnimi zakoni in drugimi predpisi te države članice. Vse take terjatve je treba zato obravnavati kot terjatve zaprošene države članice, razen če ta direktiva ne določa drugače.

48. Menim, da člen 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 ni zasnovan kot izjema ali odstopanje od prvega pododstavka tega člena: nanaša se na nekaj drugega, kot so pooblastila in postopki, ki se uporabljajo za izvršitev zaprosila za izterjavo. Glede na sobesedilo in besedilo te določbe menim, da se z njo v nekaterih okoliščinah *dodatne* pravice ali koristi, odobrene v zvezi z izvrševanjem terjatev zaprošene države članice, ki presegajo pooblastila in postopke iz člena 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24, razširjajo na terjatve države članice prosilke. Kot sem že opozoril, vse to podkrepljuje ugotovitev v zvezi s prvim vprašanjem, da se terjatev države članice prosilke z *materialnopravnega vidika* ne sme obravnavati, kot bi šlo za terjatev, ki jo je prijavila zaprošena država članica, ker, ponavljam, to vse ne bi bilo potrebno, če bi terjatev imela tak materialnopravni status.

49. Glede na širok in nezamejen način uporabe pojma „preference“ v členu 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 menim, da se ta pojem nanaša na vsak mehanizem, katerega posledica v primeru obstoja več terjatev je prednostno poplačilo terjatev zaprošene države članice. To vključuje – vendar ni omejeno zgolj na njih – preferencialne ali prednostne pravice, odobrene za terjatve zaprošene države članice v zvezi z vrstnim redom ali razvrstitvijo njihovega poplačila, ob upoštevanju insolvenčne ureditve v tej državi članici.[29] Zaprošena država članica torej *lahko* odobri takšne preferencialne ali prednostne pravice v zvezi s terjatvami države članice prosilke na način, določen v členu 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24, vendar tega *ni dolžna* storiti.[30]

D. Tretje vprašanje

50. S tem vprašanjem želi predložitveno sodišče izvedeti, ali je treba možnost pobota terjatev v primeru obstoja več terjatev pod pogoji, ki jih določa nacionalni zakon, kot je člen 334 programskega zakona z dne 27. decembra 2004 ali člen 194 programskega zakona z dne 22. decembra 2008, šteti za preferenco v smislu člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24.

51. Kot je Komisija navedla v svojih pisnih stališčih, je splošno pooblastilo za pobot vzajemnih ali medsebojnih terjatev del pooblastil in postopkov, ki so v skladu z nacionalnim pravom na voljo za izterjavo terjatev. To pooblastilo za pobot se torej ne uporablja le za terjatve zaprošene države članice (v tem primeru État belge), temveč tudi za terjatve drugih upnikov, če obstajajo vzajemne ali

29 V zvezi s tem naj opozorim, da uporaba Direktive 2010/24 ni omejena na primere, v katerih je dolžnik države članice prosilke insolventen. Področje uporabe Direktive 2010/24 zajema vse terjatve, določene v členu 2 te direktive, za katere med drugim velja več omejitev glede obveznosti zaprošenega organa, določenih v členu 18 te direktive.

30 Člen 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 določa tudi, da država članica, ki drugi državi članici odobri preference pri terjatvah, ne sme zavrniti odobritve enakih preferenc pri enakih ali podobnih terjatvah drugih držav članic in pod enakimi pogoji. Če torej zaprošena država članica odobri preference za terjatve druge države članice, jih mora enako odobriti tudi za terjatve vseh drugih držav članic. Ker lahko te preference postavijo v slabši položaj druge upnike, menim, da bi morale biti te preference podeljene na pregleden način, da bi bili drugi upniki o tem obveščeni.

medsebojne terjatve.[31] Zato menim, da pooblastilo za pobot vzajemnih ali medsebojnih terjatev načeloma spada v okvir člena 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24.[32] Če bi torej na primer družba Pantochim in nemška država imeli vzajemne ali medsebojne terjatve, bi jih lahko načeloma pobotali, če bi bili izpolnjeni ta in vsi drugi pogoji, zahtevani v skladu z belgijskim pravom.

52. Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe morda ni dovolj jasno razvidno, ali člen 334 programskega zakona z dne 27. decembra 2004 oziroma člen 334 programskega zakona z dne 22. decembra 2008 odstopa od splošnih pravil o pobotu, določenih v belgijskem civilnem zakoniku. Zdi se – kar mora preveriti nacionalno sodišče – da ta splošna pravila zahtevajo obstoj vzajemnih ali medsebojnih terjatev med istima osebama z enakim statusom. Zato ni jasno, ali se terjatve zaprošene države članice (v tem primeru État belge), ki spadajo na področje uporabe člena 2 Direktive 2010/24, obravnavajo drugače kot terjatve drugih upnikov, ko gre za uporabo pravil o pobotu.

53. Predložitveno sodišče je v predlogu za sprejetje predhodne odločbe namreč navedlo povzetke sodbe Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu) z dne 27. junija 2016, v kateri je bilo ugotovljeno, da niti programski zakon z dne 27. decembra 2004 niti programski zakon z dne 22. decembra 2008 ne odstopata od splošnih pravil o pobotu, določenih v belgijskem civilnem zakoniku, s katerimi se, kot sem že poudaril, zahtevajo vzajemne terjatve med istima osebama. Poleg tega Cour d'appel de Mons (višje sodišče v Monsu) meni, da tudi če bi se terjatev nemške države lahko izterjala kot terjatev État belge, bi to ostala terjatev nemške države, če terjatvi nista medsebojni, pa pobota ni mogoče opraviti.

54. Predložitveno sodišče je v predlogu za sprejetje predhodne odločbe navedlo tudi nekatere trditve État belge v pritožbenem postopku pred njim. V zvezi s tem je predložitveno sodišče navedlo, da je État belge trdila, da programski zakon z dne 27. decembra 2004 in programski zakon z dne 22. decembra 2008 določata sistem pobota *sui generis*, ki v davčnih zadevah ne zahteva vzajemnosti dolgov in terjatev. État belge je trdila, da je torej pobot dovoljen za take terjatve, ki so predmet zaprosila za izterjavo v skladu z Direktivo 2010/24.

55. Belgijska vlada v svojih pisnih stališčih, predloženih Sodišču, trdi, da tretje vprašanje ni dopustno, saj predložitveno sodišče ni razložilo pravil o pobotu iz belgijskega civilnega zakonika niti mehanizma pobota, ki ga določata programski zakon z dne 27. decembra 2004 in programski zakon z dne 22. decembra 2008.

56. Kljub nekaterim pomislekom se moram s tem stališčem strinjati. Ker ne v predlogu za sprejetje predhodne odločbe ne v spisu zadeve, predložene Sodišču, ni nobene prave razlage, kako deluje ta domnevno edinstveni mehanizem – in če je tako, v kolikšni meri – ter ali se razlikuje od splošnih pravil o pobotu, določenih v belgijskem civilnem zakoniku, ne morem vsebinsko oceniti, ali ta mehanizem spada v okvir pooblastil in postopkov iz člena 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24 ali pa pomeni preferenco v smislu tretjega pododstavka istega člena.

57. Belgijska vlada podredno glede na svoje stališče o nedopustnosti trdi, da mehanizem *sui generis* zgolj poenostavlja postopek izterjave, zato se ne bi smel šteti za ugodnost (preferenco).

31 Pravila o pobotu v skladu z belgijskim pravom mora seveda ugotoviti predložitveno sodišče.

32 Glej v tem smislu navedbe Komisije v točki 50 njenih stališč. Poleg tega člen 6 Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191), naslovljen „Pobot", čeprav se za likvidacijo družbe Pantochim ne uporablja *ratione temporis*, v odstavku 1 določa, da „[u]vedba postopkov v primeru insolventnosti ne vpliva na pravico upnikov, da zahtevajo pobot njihovih terjatev s terjatvami dolžnika, kadar je tak pobot dopusten po pravu, ki se uporablja za insolventnega dolžnika". Člen 43 te uredbe, naslovljen „Časovno področje uporabe", določa, da se „[d]oločbe te uredbe […] uporabljajo samo za postopke v primeru insolventnosti, ki so bili uvedeni po začetku njene veljavnosti. Za dolžnikova pravna dejanja, storjena pred začetkom veljavnosti te uredbe, se še naprej uporablja pravo, ki se je zanje uporabljalo v času, ko so bila opravljena." Uredba št. 1346/2000 je začela veljati 31. maja 2002. Glej člen 47 navedene uredbe. Uredba št. 1346/2000 je bila razveljavljena z Uredbo (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL 2015, L 141, str. 19). Glej tudi člen 9(1) Uredbe 2015/848 glede pobota, ki je zelo podoben členu 6(1) Uredbe št. 1346/2000. V skladu s členom 84(1) Uredbe 2015/848 se določbe te „uredbe […] uporabljajo samo za postopke v primeru insolventnosti, uvedene po 26. juniju 2017. Za dolžnikova pravna dejanja, izvršena pred navedenim datumom, se še naprej uporablja pravo, ki se je zanje uporabljalo v času, ko so bila izvršena."

58. Če bi Sodišče ugotovilo, da je tretje vprašanje dopustno, in če je z zadevnim mehanizmom, kot trdi belgijska vlada, postopek izterjave zgolj poenostavljen in niso odobrene preferencialne ali prednostne pravice v zvezi z vrstnim redom ali razvrstitvijo poplačila njihovih terjatev niti kako drugače dana prednost État belge kot upniku,[33] menim, da ta mehanizem spada med pooblastila in postopke iz člena 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24.

59. Vse to bi pomenilo, da lahko država članica v svojih nacionalnih pravilih o izterjavi dolgov določi splošno pooblastilo za pobot za vse dolgove in opusti zahtevo po vzajemnosti, ne glede na identiteto upnika. *Če* je namreč učinek programskega zakona z dne 27. decembra 2004 in programskega zakona z dne 22. decembra 2008 tak – o čemer morajo v celoti presojati in odločati nacionalna sodišča – bi bilo treba ta večja pooblastila za pobot šteti za del običajnih „pooblastil in postopkov“, ki jih nacionalno pravo določa v primeru insolventnosti, kot je določeno v členu 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24.

60. Na drugi strani je mogoče opozoriti, da Komisija trdi, da se zdi, da se z zadevnim mehanizmom État belge odobri preferencialna pravica do poplačila, kar pomeni odstopanje od običajnih pravil o pobotu, in da bi bilo torej treba ta mehanizem šteti za ugodnost (preferenco) v smislu člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24.[34] Sicer obžalujem, da je treba to zadevo obravnavati zgolj na podlagi hipoteze, vendar če programski zakon z dne 27. decembra 2004 in programski zakon z dne 22. decembra 2008 učinkujeta tako, da État belge podeljujeta preferencialno ali večjo pravico do pobota, ki je drugi upniki nimajo, tako da se zahteva po vzajemnosti opusti, menim, da je to „preferenca“ v smislu člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24.

61. Tudi če bi bilo tako, to *samo po sebi* seveda ne bi ničesar spremenilo, saj je treba opozoriti, da člen 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 določa *tudi*, da zaprošene države članice takšnih preferencialnih pravic v zvezi s podobnimi terjatvami države članice prosilke niso dolžne odobriti, razen če med zadevnima državama članicama to ni izrecno drugače dogovorjeno oziroma če niso takšne preferencialne pravice v zvezi s terjatvami države članice prosilke določene z zakonom zaprošene države članice.

62. Zdi se – kar mora preveriti predložitveno sodišče – da iz spisa, predloženega Sodišču, in zlasti iz člena 15 zakona z dne 20. julija 1979[35] izhaja, da za terjatve države članice prosilke v okviru belgijskega pravnega sistema take preference ali ugodnosti dejansko *ne* veljajo.[36]

63. Ob neobstoju navedb v tem smislu člen 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 podobno kot prvi pododstavek istega člena ne spreminja statusa niti ne povzroči prenosa terjatve države članice prosilke na zaprošeno državo članico. Iz tega torej sledi, da posledica takšnih preferenc ne more biti to, da bi terjatev države članice prosilke dobila status terjatve zaprošene države članice. Zaradi jasnosti naj navedem, da mora po mojem mnenju glede na cilj Direktive 2010/24, ki je med drugim zagotavljanje, da zaprošena država članica pomaga državi članici prosilki pri izterjavi njenih terjatev, odobritev preferenc iz člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 delovati v korist, in ne v škodo države članice prosilke.

33 Položaj, ki ga mora preveriti predložitveno sodišče.

34 Komisija meni, da mora predložitveno sodišče presoditi, ali zadevni mehanizem pobota pomeni preferenco. Glej točko 47 stališč Komisije.

35 Glej tudi člen 20(1) Loi transposant la Directive 2010/24/UE du Conseil du 16 mars 2010 concernant l'assistance mutuelle en matière de recouvrement des créances relatives aux taxes, impôts, droits et autres mesures du 9 janvier 2012 (zakon o prenosu Direktive Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi z dne 9. januarja 2012), ki prav tako določa – kar mora preveriti predložitveno sodišče – da za tuje terjatve, pri katerih se zaprosi za pomoč, *ne* veljajo nobene ugodnosti.

36 Belgijska vlada je v točki 51 svojih stališč pred Sodiščem prav tako navedla, da za terjatve države članice prosilke *ne* veljajo nobene „ugodnosti“.

VI. Predlog

64. V skladu z navedenim predlagam, naj se na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je predložilo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Belgija), odgovori:

Člen 13(1), prvi pododstavek, Direktive Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi, ki določa, da „se vsaka terjatev, za katero je bilo predloženo zaprosilo za izterjavo, obravnava kot terjatev zaprošene države članice“, je treba razlagati tako, da mora zadnjenavedena država članica izvajati pristojnosti in postopke, ki so določeni z zakoni ali drugimi predpisi, ki veljajo za terjatve v zvezi z enakimi ali podobnimi davki ali dajatvami v njenem pravnem redu. Člen 13(1), prvi in tretji pododstavek, Direktive 2010/24 je treba razlagati v smislu, da terjatev države članice prosilke z materialnopravnega vidika vseeno ne pridobi statusa terjatve zaprošene države članice.

Pojem „preference“ v členu 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 se nanaša na vsak mehanizem, katerega posledica v primeru obstoja več terjatev je prednostno poplačilo terjatve zaprošene države članice. To vključuje – vendar ni omejeno zgolj na njih – preferencialne ali prednostne pravice, odobrene za terjatve zaprošene države članice v zvezi z vrstnim redom ali razvrstitvijo njihovega poplačila, ob upoštevanju insolvenčne ureditve v tej državi članici. Zaprošena država članica torej lahko odobri takšne preferencialne ali prednostne pravice v zvezi s terjatvami države članice prosilke, vendar tega ni dolžna storiti.

Splošno pooblastilo za pobot vzajemnih terjatev v skladu z nacionalnim pravom je del pooblastil in postopkov, ki v nacionalnem pravu niso na voljo le za izterjavo terjatev zaprošene države članice, temveč tudi terjatev drugih upnikov, če obstajajo vzajemne ali medsebojne terjatve, in načeloma spada na področje uporabe člena 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24.

Mehanizem, ki postopek izterjave zgolj poenostavlja in s katerim se ne odobrijo preferencialne ali prednostne pravice glede vrstnega reda ali razvrstitve poplačila terjatev zaprošene države članice, spada med pooblastila in postopke iz člena 13(1), prvi pododstavek, Direktive 2010/24.

Člen 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 ne spremeni statusa niti ne povzroči prenosa terjatve države članice prosilke na zaprošeno državo članico. Glede na cilj Direktive 2010/24, ki je med drugim zagotavljanje, da zaprošena država članica pomaga državi članici prosilki pri izterjavi njenih terjatev, mora odobritev preferenc iz člena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2010/24 delovati v korist, in ne v škodo države članice prosilke.